

UZASADNIENIE

T. Z. został oskarżony o to, że w dniu 14 czerwca 2015 r. ok. godz. 18:50 w P. na ul. (...) z ul. (...), pow. (...), woj. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez to, że znajdując się w stanie nietrzeźwości prowadzącym o godzinie 19:06 do stężenia 0,72mg/l, o godzinie 19:08 do stężenia 0,88mg/l, alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu kierował samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...), będąc wcześniej skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. sygn. akt VII K 1014 /10

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 15 lutego 2016 roku sygnatura VII K 730/15 oskarżonego T. Z. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tym uzupełnieniem, że przyjął, iż oskarżony był dwukrotnie karany za czyn z art. 178a § 1 kk w sprawach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. o sygn. akt VII K 1014/10 i VII K 1153/10 i swoim zachowaniem wyczerpał dyspozycję art. 178 a § 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 2 kk w brzmieniu ustalonym przez Ustawę z 20 marca 2015r. (Dz.U. z 20015r. poz. 541) orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym dożywotnio.

Na podstawie art. 49 § 2 kk w brzmieniu ustalonym przez Ustawę z 20 marca 2015r. (Dz.U. z 20015r. poz. 541) zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 10.000 złotych tytułem świadczenia pieniężnego.

Nadto zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. P. z d. (...) kwotę 442,80 tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej oskarżonemu z urzędu oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 512,80 tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 120 złotych tytułem opłaty.

Apelację w przedmiotowej sprawie wniósł T. Z. oraz jego obrońca, zaskarżając powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego.

Apelacja oskarżonego T. Z. jak wynika z treści wywiedziona została z treści art. 438 pkt 3 k.p.k.. Również apelacja obrońcy oskarżonego dotyczy rażącej niewspółmierności kary i środków karnych poprzez niedostateczne uwzględnienie okoliczności łagodzących, takich jak niewielkie stężenie alkoholu we krwi, kierowanie pojazdem w czasie o niewielkim natężeniu ruchu, postawa sprawcy przed jak i po zdarzeniu, przyznanie się do winy. Pomimo powyższych argumentów Sąd meriti orzekł wobec oskarżonego karę bezwzględną pozbawienia wolności oraz dożywotni środek karny, który z uwagi na sytuację rodzinną i materialną nie będzie mógł wykonać.

W konkluzji obrońca oskarżonego wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary o charakterze wolnościowym oraz złagodzenie wymierzonych środków karnych, nadto o zwolnienie oskarżonego z kosztów za obie instancje, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 czerwca 2016r:

Obrońca oskarżonego oświadczył, że wyrok jest skarżony przez obrońcę z urzędu w części dotyczącej niewspółmierności kary i środków karnych.

Obrońca oskarżonego popierał zarówno skargę apelacyjną złożoną przez obrońcę z urzędu, jak i apelację złożoną osobiście przez oskarżonego i wnioski w nich zawarte. Ponadto wnosił o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej oskarżonemu z urzędu postępowaniu odwoławczym, gdyż nie zostały one uiszczone.

Prokurator wnosił o nieuwzględnienie apelacji oskarżonego oraz jego obrońcy z urzędu. W konkluzji wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2 poprzez uzupełnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia o przepis art. 42 § 3 kk, natomiast w pozostałej części wnosił o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skargi apelacyjne oskarżonego jak i jego obrońcy z urzędu są zasadne jedynie w części dotyczącej orzeczonego zaskarżonym wyrokiem środka karnego. Natomiast w pozostałym zakresie podniesione w nich zarzuty są bezzasadne.

Należy podzielić stanowisko Sądu meriti co do orzeczenia wobec oskarżonego T. Z. kary bezwzględnej pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy. Bowiem w tym względzie pamiętać należy o ugruntowanym w tej materii orzecznictwie Sądu Najwyższego. Wypływa z niego konkluzja, iż rażąca niewspółmierność kary określona w art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a tą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. w zw. z art. 56 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Tym samym, zmiana kary w instancji odwoławczej nie może nastąpić w każdym wypadku, w którym jest możliwa wedle własnej oceny Sądu Odwoławczego, lecz wtedy tylko, gdy kara orzeczona nie daje się zaakceptować z powodu różnicy pomiędzy nią a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej i rażącej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 roku - KZS 4/96 poz. 42; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1972 roku - V KRN 230/72, niepublikowany). Podzielając powyższy pogląd Sądu Najwyższego oraz zważywszy na całokształt okoliczności podmiotowych i przedmiotowych rzutujących na wymiar orzeczonej w stosunku do oskarżonego T. Z. kary zasadniczej, wskazać należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo uwzględnił fakt, iż oskarżony był już wielokrotnie karany, w tym dwukrotnie prawomocnymi wyrokami za czyn z art.178a § 1 kk. Z uwagi na powyższą okoliczność Sąd Odwoławczy uznał, iż brak jest podstaw by wobec takiego sprawcy jak T. Z. postawić pozytywną prognozę kryminologiczną skutkującą warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności. Oskarżony bowiem notorycznie jeździ pojazdem w stanie nietrzeźwości, okazując tym samy rażąco lekceważący stosunek do orzeczeń sądowych. Nadto warunkowe zwieszenie kary pozbawienia wolności nie spełniło by celów w zakresie prewencji indywidualnej jak i ogólnej, w przypadku uwzględnienia zarzuty apelacji w zakresie kary. Tym bardziej, że brak jest podstaw by uznać, że orzeczona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności jest rażąco niewspółmiernie surowa.

Co do rozważań w zakresie rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności oraz środków karnych w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym dożywotnio i wysokość świadczenia pieniężnego, należy wskazać, iż zarzut ten jest słuszny w zakresie orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Lekceważenie zasad ostrożności i bezpieczeństwa w komunikacji przez oskarżonego nie wymaga, wbrew stanowisku Sądu meriti, stosowania najsurowszej represji karnej i orzekania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych dożywotnio. Bowiem trzeba mieć tu na uwadze szczególną okoliczność, a mianowicie, że oskarżony jechał ulicą o małym natężeniu ruchu, w późnych godzinach oraz mając na uwadze wiek oskarżonego, Sąd odwoławczy kierując się ocennymi przesłankami z art. 42 § 3 kk – zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w miejsce rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 zaskarżonego wyroku na podstawie art. 42 § 3 kk w brzmieniu ustalonym przez ustawę z dnia 20 marca 2015 roku (Dz.U. z 2015, poz. 541) orzekł wobec oskarżonego T. Z. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat. Tym bardziej, że uwzględnił przy tym także stanowisko Prokuratora zaprezentowane na etapie postępowania odwoławczego, odnośnie okoliczności, iż Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego w ten sposób, iż powołał w punkcie 2 zaskarżonego wyroku przepis art. 42 § 2 kk, w sytuacji gdy zastosowany winien być jednocześnie przepis art. 42 § 3 kk.

Zatem w ocenie Sądu Okręgowego, adekwatnym do stopnia stanu nietrzeźwości oraz rangi popełnionego czynu są kara 6 miesięcy pozbawienia wolności i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 10 lat. Nierespektowanie zasad bezpieczeństwa poprzez poruszanie się samochodem w stanie

nietrzeźwości stwarza realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu i winno zostać właściwie napiętnowane w celu realnego wzmożenia bezpieczeństwa na drogach, niemniej jednak, należy zauważyć, iż w realiach niniejszej sprawy środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio byłoby nadmiernie surowy. W zakresie zarzutu apelacyjnego w zakresie wysokości orzeczonego świadczenia pieniężnego wskazać, należy, iż w związku z nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 20 marca 2015 roku (Dz. U z 2015 r. poz. 541) jest kwotę minimalną, zatem brak jest podstaw by orzeczone świadczenie obniżyć.

Mając na uwadze nakład pracy obrońcy z urzędu oskarżonego Sąd zasądził od Skarbu Państwa na jego rzecz kwotę 516,16 złotych tytułem wynagrodzenia. W oparciu o przepisy powołane w sentencji wyroku, Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego z opłaty za drugą instancję i wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym uznając, że obciążenie nimi T. Z. w jego aktualnej sytuacji majątkowej

i rodzinnej byłoby nadmiernie dotkliwie.